

Legenda o Dušanovcu

Selo se prvi put javlja u XV veku kao Orahova Luka (novi istorijski podaci). Na karti Temišvarski Banat je zabeleženo „Kruschkoviti“ gde je današnje selo, verovatno je zamenilo ime Kruševac. Po jednom austrijskom dokumentu iz 1783. godine, javlja se selo Dšanijevo od imena Dušan, a ova reč povlašćeno znači Dušanjevo. Selo su nazvali tako zbog toga što ga je navodno osnovao car Dušan. Međutim, verovatnije da je selo dobilo ime po manastiru Dušica (naziva se i Dušinac). Jedno vreme selo se zvalo Džanjevo, a od 1924. godine, zove se Dušanovac. Po legendi, u selu je bilo lepih žena - Džanum-, zbog čega su Turci često navraćali i po tome su selo nazvali Džanjevo. Po drugoj verziji, Turci su terali ljude iz sela da sruše manastir. Ljudi su to odbili smatrajući da bi to bio greh. Turčin po imenu Džane počeo je da ruši manastir. Na putu je pao sa konja i umro. Po ovom imenu su selo nazvali Džanjevo. Po trećoj verziji, u blizini sela na „Rovinama“, odigrala se bitka između Srba, hrišćana i Turaka. Turci su pobedjeni i sem paše nije ostala nijedna živa duša - džanum-. Po ovoj reči, selo je dobilo ime Džanjevo. Kod sela na mestu „Rovine“ postojao je manastir Dušica gde se i danas nalaze ostaci zidova u zemlji. Po predanju, manastir je podigla carica Jelena (žena cara Dušana) svome deveru Dušici.

Pre 300 godina, selo je izgorelo. Po predanju, narod iz sela se okupio na manastirsku slavu. Turci su išli iz Kladova za Vidin. Kada su ljudi videli da dolaze Turci, brzo su skinuli zvona sa zvonika manastira i bacili u bunar, kraj manastira. A žene i devojke, koje su nosile dukate na grudima, bacile su dukate u bunar. Da ne bi Turci uzeli i odneli zvono i dukate ljudi su zatrpali bunar zemljom. Turci su neke ljude poubijali, jedan deo odveli sa sobom, a većina je izbegla u Austriju i Rumuniju. Turci su zapalili selo. Posle 50 godina, ljudi su se vratili i obnovili selo.

Posle kosovskog boja 1389. godine, doslo je do bitke na Rovinama između vojske vojvode Mirćeta i hrišćana s jedne strane i turske vojske s druge strane. U epskoj pesmi, Kraljević Marko i Konstantin Dejanović, opevani su kao turski vazali. Oni se mole Bogu da u borbi sa hrišćanima poginu i braća hrišćani pobeđu. Legenda kaže da je Kraljević Marko u borbi ranjen, na konju preplivao Dunav i umro. Pitamo se gde su Rovine, jer u Rumuniji ne postoje. Verovatno da su hrišćani i Turci vodili borbu na Rovinama kod sela Dušanovca. Po predanju, Kraljević Marko je sahranjen u nekadašnjem manastiru Dušica.

Ovo istorijski potvrđuje Feliks Kanic i navodi da 1876. godine, pronađen kamen uzidan u mostu kod Srbova, na kamenu je na staroslovenskom pisalo „Zdje zamče kralj Marko“ što znači „Ovde je umro kralj Marko“. Kamen je izvadjen iz mosta i prenet u Sresko načelstvo u Negotin na čuvanje. Treba ispitati gde se taj kamen sada nalazi. Kod sela postoji lokalitet „Caričin izvor“ na vlaškom „Barbaroš“ Kod izvora su pronađeni ostaci antičkog utvrdjenja.